

Karlskrona kommun

Yttrande över undersökning om betydande miljöpåverkan avseende detaljplan för Hasslö 9:182, Hasslö, i Karlskrona kommun

Kommunens ärendenummer: MSN-2023-2836

Beskrivning av ärendet

Kommunen har begärt yttrande över genomförd undersökning om betydande miljöpåverkan, i enlighet med 5 kap. 11 a § plan- och bygglagen (2010:900), PBL.

Inom ramen för ett samråd om ett planförslag ska kommunen undersöka om genomförandet av detaljplanen kan antas medföra en betydande miljöpåverkan. Undersökningen ska ske på det sätt som anges i 6 kap. 6 § miljöbalken (1998:808), MB och föreskrifter som regeringen har meddelat i anslutning till den bestämmelsen.

Syftet med detaljplanen

Syftet med detaljplanen är att pröva möjligheten att utveckla befintlig varvsverksamhet på land och i vatten. Syftet är också att pröva möjligheten att anlägga nya pirer, eller utvidga befintliga, längre ut i vattenområdet än vad befintlig detaljplan medger.

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt PBL 4 kap. 33 § p.5 och länsstyrelsens granskningsyttrande.

Bedömning av miljöpåverkan

Kommunen bedömer att detaljplanen inte kan antas medföra sådan betydande miljöpåverkan som avses i 5 kap. 11 a § PBL.

Länsstyrelsen delar inte kommunens bedömning utan anser att miljöeffekternas omfattning vid anläggandet av nya pিরer, längre ut i vattnet än vad gällande detaljplan medger, är oklara och att en strategisk miljöbedömning därför behöver tas fram för vattenområdet. Se vidare under rubriken Vattenområde.

Utifrån nu kända förhållanden anser länsstyrelsen att ett genomförande av detaljplanen inte bedöms innebära någon omfattande förändring av markanvändningen på land då verksamheten redan är etablerad. Ett genomförande av planförslaget bedöms därmed inte innebära en sådan betydande miljöpåverkan inom landområdet som kräver en strategisk miljöbedömning. Detaljplanen bedöms kunna reglera de frågor där eventuell påverkan kan tänkas förekomma såsom markföroreningar, dagvatten och buller. Eftersom en fridlyst art samt flera rödlistade arter har påträffats behöver kommande planarbete utreda om delar av planområdet bör undantas från exploatering.

Länsstyrelsens synpunkter och råd

Det kvarstår flera outredda frågor vad gäller föroreningar, översvämning, MKN, dagvattenhantering samt rödlistade arter för att länsstyrelsen ska kunna ta ställning till om planens genomförande riskerar att innebära negativa miljöeffekter. Miljöns känslighet i de områden som kan antas bli påverkade måste beaktas och kommande detaljplan behöver kunna reglera de frågor där miljöpåverkan kan förekomma.

Förutom de redan identifierade aspekterna i undersökningen vill länsstyrelsen framföra följande inför det fortsatta planarbetet:

Riksintressen

Planområdet ligger inom riksintresse för högexploaterad kust enligt 4kap. 4§ MB samt berörs av riksintressen för totalförsvaret enligt 3kap. 9§ MB vad gäller riksintresse i havet, sjöövningssområde samt MSA-område, stoppområde för höga objekt och påverkansområde för buller eller annan risk från Södra Tjurkö och Bollö skjutfält.

Länsstyrelsen vill upplysa om att det är Försvarsmakten som gör bedömningen om en åtgärd medför påtaglig skada på ett riksintresse för totalförsvarets militära del. Inom påverkansområden för buller eller annan risk samt påverkansområde övrigt behöver samtliga plan- och lovärenden oavsett byggnadshöjd remitteras till Försvarsmakten.

Föroreningar i mark och sediment

Länsstyrelsen instämmer i kommunens avsikt att utreda föroreningssituationen på platsen för att göra en riskbedömning om sanering behövs.

Vid antagande av ny detaljplan ska kommunen ta ställning till markens lämplighet, oavsett om markanvändningen blir oförändrad. Om det inom planområdet finns ett potentiellt eller konstaterat förorenat område behöver det beskrivas i planbeskrivningen hur lämpligheten bedömts. Även om hänsyn tas till befintlig tillåten markanvändning kan utredningar och eventuellt även undersökningar behöva göras för att säkerställa att markanvändningen är lämplig.

Om en misstänkt förorening upptäcks ska tillsynsmyndigheten underrättas enligt 10 kap. 11 §, miljöbalken. Om grävning ska genomföras i förorenade massor måste en anmälan om detta enligt 28 §, förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd lämnas till tillsynsmyndigheten.

Föroreningar i luft

Delar av verksamheten kan tänkas medföra föroreningar i luft vilket troligen kan öka om verksamheten utvecklas. Detta behöver utredas vidare i planarbetet.

Buller

Bullerkällor finns inom hela industri- och hamnområdet samt från befintlig båt-, och vägtrafik. Det utökade verksamhetsområdet hamnar nära bostadshus i väster. I kommande planprocess behöver därför bullerpåverkan beskrivas utförligt samt att lokaliseringen studeras av olika verksamheter inom planområdet för att minimera påverkan på omkringliggande boendemiljöer.

Översvämning

Kommunen anger att åtgärder för att minimera påverkan av översvämning behöver studeras i vidare planarbetet. Länsstyrelsen vill uppmärksamma om att kommunen bör beskriva hur verksamheten kan hantera översvämningsrisken under hela den planerade användningstiden då det rör sig om en verksamhet som behöver ligga nära vattnet.

Tillgängligheten till planområdet begränsas av översvämningsrisk utanför planområdet, längs delar av väg 673 hela vägen till fastlandet. Risken för att vägen översvämmas ökar i takt med att havet stiger. Om tillfälliga avbrott i tillgängligheten kan tillåtas ska kommunen visa att konsekvenserna är acceptabla över tid.

Dagvatten

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att ny bebyggelse och parkeringsplatser kommer innebära fler hårdgjorda ytor och att det kan det antas medföra en viss negativ effekt på dagvattenhanteringen och ökad risk för föroreningar i vatten.

Länsstyrelsen bedömer att en dagvattenutredning behöver tas fram som innehåller följande:

- Bedömning av befintliga och framtida dagvattenflöden från planområdet, inkl. klimatpåverkan på skyfall.
- Bedömning av befintliga och framtida föroreningar i dagvatten.
- Med tanke på att dagvatten kan komma i kontakt med olika ämne/föremål som används inom varvsverksamhet (färg, fett, osv), samt de nya parkeringsytorna, ska lösningar för att rena dagvatten tas fram.
- Redovisning av hur dagvattenflöde och flödesriktningar kommer att förändras inom planområdet
- Då vatten som används inom verksamheten för att spola (båtar, mm) kan utgöra utsläpp och spridning av föroreningar ska utredningen även redovisa hantering av spolvatten.
- Hänsyn måste tas till den framtida stigande havsnivån.

Dagvatten ska tas hand lokalt inom planområdet och renas innan det infiltreras eller släpps ut till havet.

MKN

Enligt 2 kap. 10§ PBL ska MKN följas vid planläggning.

Miljö kvalitetsnormer är bestämmelser om den lägsta godtagbara miljö kvaliteten och är juridiskt bindande, fastställda av myndigheten som regeringen utsett. Miljö kvalitetsnormer finns för luft, vatten och buller.

Länsstyrelsen anser att kommande planarbete behöver beräkna föroreningar i dagvattnet för att bedöma planförslagets påverkan på recipienterna enligt Havs- och vattenmyndighetens föreskrifter 2019:25. Utredningen behöver även visa om planförslaget påverkar

möjligheterna att uppnå de beslutade miljö kvalitetsnormerna. Vid en utredning av hur en åtgärd påverkar en vattenförekomst ska bedömningen göras på kvalitetsfaktornivå, där status inte får försämrats för någon kvalitetsfaktor. Innan detta har redovisats kan länsstyrelsen inte ta ställning i frågan.

Vattenområde

En stor yta av vattenområdet föreslås bebyggas med pir och länsstyrelsen anser att miljöeffekternas omfattning är oklara såsom bottenytan som tas i anspråk, påverkan på strömningsförhållanden, vågeregim samt påverkan på MKN för vatten. Innan detta är klarlagt går det inte att utesluta att planens genomförande riskerar att medföra negativa miljöeffekter och en strategisk miljöbedömning behöver därför tas fram under fortsatt planarbete.

Länsstyrelsen vill uppmärksamma om att flera miljöeffekter är oåterkalleliga vid utfyllnad av vattenområde.

Länsstyrelsen vill påminna om att åtgärder avseende pir/bryggor och andra anläggningar i vattenområden samt eventuella åtgärder för att dränera mark eller pumpa bort grundvatten kräver tillstånd eller anmälan om vattenverksamhet enligt 11 kap. 9 § respektive 9 a § MB och 19 § förordningen om vattenverksamheter.

Strandskydd

Karlskrona kommun avser att upphäva strandskyddet inom planområdet med motivering i det första, tredje och fjärde särskilda skälet enligt miljöbalken 7 kap 18c §§. Detta innebär att området som upphävandet avser har redan tagits i anspråk på ett sätt som gör att det saknar betydelse för strandskyddets syften. Den utveckling som detaljplanen möjliggör är även av sådan funktion att den måste ligga vid vatten, samt innebär en utveckling av en pågående verksamhet.

Länsstyrelsen instämmer i bedömningen men vill framföra att det särskilda skälet att området redan är i anspråk taget inte kan användas för ett öppet vattenområde.

Kulturmiljö

Länsstyrelsen instämmer med kommunens bedömning om att det är ringa miljöpåverkan vad gäller kulturmiljö. Det finns som kommunen också påpekar två vrak i planområdet. Vraket L1978:2152 är konstaterat vara en övrig kulturhistorisk lämning, men inte

lagskyddat som en fornlämning. Dock krävs försiktighet med vraket. Det andra vraket L1978:4756 är inte klarlagt vad det har för en antikvarisk bedömning. Detta behöver därför utredas om det blir aktuellt med botteningrepp i närheten. När det gäller vrak är det inte alltid som lokaliseringen i Kulturmiljöregistret är helt korrekt. Inför botteningrepp är det därför viktigt att kontrollera att lämningarna ligger där de anges, så de inte skadas av misstag.

Naturmiljö

Länsstyrelsen har gjort en sökning i artportalen som visar att flera rödlistade och en fridlyst kärlväxt har påträffats i planområdet. Luddvårlök (nära hotad, NT, och fridlyst enligt 8§ artförordningen), sydspärgel (NT), åkerkulla (NT), klofibla (NT) åkersyska (sårbar, VU), kavelhirs (NT).

Länsstyrelsen delar kommunens bedömning att naturmiljön inom planområdet behöver studeras vidare i kommande planarbete. Eftersom en fridlyst art samt flera rödlistade arter har påträffats inom området behöver en naturvärdesinventering samt en inventering av framförallt kärlväxter göras för att kunna avgöra om områden inom planområdet bör undantas från exploatering.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av enhetschef Lena Ekroth med planarkitekt Annica Karlsson som föredragande. I ärendet har även naturskyddshandläggare Mattias Nilsson, arkeolog Karl-Oskar Erlandsson, miljöskyddshandläggare Arijana Alagic Tovesson, Edgar Villarreal och Emma Adriansson, vattenhandläggare Elin Smith och klimatanpassningssamordnare Sanna Dufbäck Fornander deltagit.